

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/14623
GK: 168

Sayı : B.13.SGB.0.13.00.00-610- 2035
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/14623)

11 Mayıs 2010
040795

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31/05/2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23404 sayılı yazınız.

Şırnak Milletvekili Sevahir BAYINDIR'a ait 7/14623 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK : 1 yazı

İnönü Bulvarı No:42 Emek 06520 Ankara
Tel : 0312 212 20 72 – Faks : 0312 215 18 00
www.csgb.gov.tr

İrtibat : E. YARDIMCIEL Memur
Tel : 296 64 39
e-mail : eyardimciel@csgb.gov.tr

ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SEVAHİR BAYINDIR'IN 7/14623 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Anayasamızın 51 inci ve 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 22 nci maddesinde temel hak olarak kabul edilen sendikaya üye olma özgürlüğünün engellenmemesi, bu yönde işveren tarafından baskı yapılmaması gerekmektedir.. Baskının işveren tarafından gerçekleşmesi hali Yasanın "sendikaya üye olup olmama hürriyetinin teminatı" başlıklı 31 inci ve 59 uncu maddenin 3 üncü fıkralarıyla yaptırıma bağlanmıştır.

Söz konusu 31 inci maddede; işçilerin işe alınmaları, belli bir sendikaya girmeleri veya girmemeleri veya belli bir sendikadaki üyeliği muhafaza veya üyelikten istifa etmeleri veya sendikaya girmeleri veya girmemeleri şartına bağlı tutulamayacağı, toplu iş sözleşmelerine ve hizmet akitlerine bu hükme aykırı hükümler konulamayacağı, işverenin sendikaya üye olan işçilerle sendika üyesi olmayan işçiler veya ayrı sendikalara üye olan işçiler arasında, işin sevk ve dağıtımında, işçinin mesleki ilerlemesinde, işçinin ücret, ikramiye ve primlerinde sosyal yardım ve disiplin hükümlerinde ve diğer hususlara ilişkin hükümlerin uygulanması veya çalıştırmaya son verilmesi bakımından herhangi bir ayırım yapamayacağı, iş saatleri dışında veya işverenin rızası ile iş saatleri içinde sendika veya konfederasyonlarının faaliyetlerine katılmalarından dolayı işten çıkartılamayacağı veya herhangi bir nedenle farklı muameleye tabi tutulamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda da belirtildiği üzere Anayasanın 51 inci maddesi ve gerekse yasada belirtilen maddelerde üyelik serbestisi öngörülmüştür.

Diğer taraftan sendikaya üye olanların üyelikte kalmaya zorlanamayacağı gibi ayrılma serbestileri de bulunmaktadır. Ayrılma serbestisi, ayrılma iradesinin hiçbir zorlama olmaksızın hür olarak kullanılması anlamındadır.

2009 Haziran ayında yapılan Üçlü Danışma Kurulunda sosyal tarafların ittifakı ile TBMM gündeminde bulunan 2821 ve 2822 sayılı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifinin ILO normları ve AB standartları doğrultusunda yeniden değerlendirilmesi amacıyla çalışma grubu kurulmuştur. Çalışma grubu tarafından hazırlanan söz konusu Kanunlarla ilgili Tasarı Taslakları 02/09/2009 ve 21/10/009 tarihlerinde yapılan Üçlü Danışma Kurulu toplantıları gündemine alınarak sosyal taraflarla müzakere edilmiştir.

Bu konudaki görüşler ve değerlendirmelere yönelik tamamlayıcı çalışmalar devam etmekte olup Üçlü Danışma Kurulunda görüşülecek ve sonucu sosyal taraflarla paylaşılacaktır.

Diğer yandan, 4857 sayılı İş Kanununun 5763 sayılı Kanunla değişik 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında; *"Asıl işveren-alt işveren ilişkisinin kurulması, bildirimi ve işyerinin tescili ile yapılacak sözleşmede bulunması gerekli diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."* denilmektedir.

Anılan hükme dayanılarak hazırlanan "Alt İşverenlik Yönetmeliği" 27/09/2008 tarih ve 27010 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca, 4857 sayılı İş Kanununun 120 nci maddesi ile 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesi yürürlükte bırakılmış, Geçici 1 inci maddesinde ise diğer mevzuatta 1475 sayılı İş Kanununa yapılan atıfların bu kanuna yapılmış sayılacağı, bu kanunun 120 inci maddesi ile yürürlükte bırakılan 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının 1 inci ve 2 inci bendi ile onbirinci fıkrasında, anılan Kanunun 16, 17 ve 26 ncı maddesine yapılan atıfların bu kanunun 24, 25 ve 32 nci maddelerine yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Kıdem tazminatının kimlere, hangi koşulların gerçekleşmesi halinde ve ne miktarda ödeneceği 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde düzenlenmiştir.

Söz konusu maddede, işçilerin kıdemlerinin, hizmet akdinin devam etmiş veya fasıllarla yeniden akdedilmiş olmasına bakılmaksızın aynı işverenin bir veya değişik işyerlerinde çalıştıkları sürelerinin dikkate alınarak hesaplanacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, Fırat Üniversitesi Hastanesinde alt işveren olarak hizmet veren şirket işçileri ile ilgili inceleme yapmak üzere Bakanlığımız İş Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından 2 iş müfettişi görevlendirilmiş olup adıgeçen işyerinde 14/06/2010 tarihinde inceleme yapılarak, 30/06/2010 tarihli İnceleme Raporu düzenlenmiştir.

İşyerinde yapılan incelemede; teftiş tarihi itibarıyla 494 erkek, 184 kadın olmak üzere toplam 678 işçinin çalıştığı,

İşyerinde çalışan işçilerin tamamının sigortalı olduğu, uygulanan bir toplu iş sözleşmesinin bulunmadığı,

Çağ Yapı İnşaat Taahhüt Gıda Temizlik Bilgisayar Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. – Yıldızefe Bilgisayar Yemek Sanayi Temizlik Taahhüt Ticaret Ltd. Şti. Adi Ortaklığı tarafından, 01/03/2010-31/12/2010 dönemine ilişkin olarak Fırat Üniversitesi Hastanesinde bulunan cihaz ve teçhizatların işletilmesinin hazır hale getirilmesini, hastane otomasyonunun işletimi ile yemek pişirmeye destek ve servis hizmetleri, çamaşırhane işletimi ve ameliyathanelerin sterilizasyonu v.b. hizmetleri yerine getirmek için yapılan ihalenin kazanıldığı,

01/03/2010 tarihinden sonra iş akdi sona erdirilen; Abdulkadir Biçer, Yıldız Canbay, Sacettin Kartal, Mustafa Gazi Özbey, Kadir Akbaş, Ahmet Deniz Gürtürk, Aydın Güler ve Mehmet Sait Demir isimli işçilerin, iş mahkemesinde dava açtıkları,

Ayşe Kaya, Bedrettin Gül, Caner Karaoğlu, Cuma Ali Oğuz, Didem Coşkun, Ertan Kaplan, Hasan Ülayım, Hanım Çelik, İlker Arısoy, İsmail Yurttaş, Kemal Yıldız, Kürşat Kargün, Mesut Tunç, Mustafa Gezer, Özlem Keskin, Samet Güngören, Sevcan Koç, Tülay Çetkin, Tülay Erdem Öztürk, Ülkü Arpa, Yusuf Tosun, Mustafa Kenç ve Aziz Aksoy isimli işçilerin, 01/03/2010 tarihi itibarıyla istifa ettiklerine ilişkin istifa dilekçe verdikleri,

İlhan Kılıç isimli işçinin, işe devamsızlık nedeniyle iş akdinin feshedildiği,

11/03/2010-31/05/2010 tarihleri arasında 37 işçinin işe alındığı,

İşyerinde temizlik işinde istihdam edilen 36 işçinin, 01/06/2010 tarihinden sonra ihtiyaca binaen hizmet alımı işine geçişlerinin yapıldığı,

Adı geçen işverenliğin bu işyerinden başka bir yerde faaliyet göstermediği,

İşveren vekili Ahmet Tuncer tarafından; “Bir sendikadan istifaları veya diğer bir sendikaya üye olmaları yönünde herhangi bir baskılarının bulunmadığını, hiç kimseyi bir sendikaya üye olmaya veya üyelikten ayrılmaya zorlamadıklarını, sendikal nedenlerle hiçbir işçinin iş sözleşmesinin feshedilmediğini, sendikal sebeplerden dolayı işçilerin görev ve çalışma yerlerinin değiştirilmediğini, sendikal sebeplerden dolayı işçilere farklı muamele yapılmadığını, daha önceki dönemlerde işyerinde sendikal çalışmaya ilişkin herhangi bir bilgisinin bulunmadığının” beyan edildiği,

İşyerinde çalışmakta olan işçilerden 14 işçiyle yapılan görüşmede; “Yeni firma geldiğinde hiçbir hak iddia etmediklerine dair belge imzaladıklarını, eski şirketlerinde bu şekilde belgeyi kendilerinden aldıklarını, sendikaya üye olmaları nedeniyle işten ayrılmaların olduğu, firmanın tüm çalışanların ev adreslerine, sendikadan ayrılmamaları halinde iş akitlerinin sona erdirileceğine ilişkin yazı gönderildiğini, sendikadan ayrılmaları yönünde tehditler alındığını ancak, şu anda böyle bir durumun bulunmadığının” ifade edildiğine ilişkin hususların tespit edildiği belirtilmiştir.

İşyerinde yapılan inceleme ve görüşmelerde tespit edilen hususlar gereğince;

01/03/2010 tarihinden itibaren işten çıkarılmaların arttığı, bu nedenle 05/03/2010-14/06/2010 tarihleri arasında 33 işçinin iş akdinin sona erdiği, bu işçilerden 8 işçinin iş mahkemesinde dava açtığı, 24 işçinin iş akdinin fesih sebebi olarak istifa ettikleri şeklinde

gösterildiği ve 1 işçinin de işe gelmediği gerekçesiyle iş akdinin sona erdirildiği, 11/03/2010-31/05/2010 tarihleri arasında 37 işçinin işe alındığı, 36 işçinin çalıştığı yerlerin değiştirildiği,

2010 yılından önce işyerinde herhangi bir sendikal faaliyetin olmadığı, bu tarihten önce sendikal nedenlerle işçi çıkışlarının yapılmadığı, sendikal faaliyetin başlaması ile birlikte Mart ayı 2010 yılı tarihinden itibaren işçi çıkışlarının meydana geldiği, işverenlikçe işçilere imzalatılan “Özlük Hakları Tutanağı” adıyla düzenlenen belgede; “Çalıştığım süre boyunca herhangi bir sendika, dernek v.b. gibi yerlere üye olmayacağıma, izinsiz üye olduğum takdirde işveren tarafından hizmet akdimin tek taraflı fesih hakkını kabul ettiğimi beyan ve taahhüt ederim.” denilerek, çalışanların sendikaya üye olmalarının engellendiği, üye olanların ise çıkışlarının yapıldığı,

Bu bağlamda, gerek işveren ve gerekse hastane yönetimi tarafından sendikaya üye olmamalarını, üye olmaları halinde işlerine son verileceği yönünde tehdit ve isteklerde bulunduğu ve sendikal nedenlerle işten ayrılanların olduğu, bu konuda Sağlık-İş Sendikası tarafından Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunduğu ve 2010/4626 esas sayılı dosyada işlem gördüğü belirtilerek, Fırat Üniversitesi Hastanesi yönetimi ile Çağ Yapı İnşaat Gıda Taahhüt Temizlik Bilgisayar Ticaret Ltd. Şti-Yıldızefe Bilgisayar Yemek Sanayi Temizlik Taahhüt Ticaret Ltd. Şti. Adi Ortaklığı yetkilileri hakkında, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 59/3 üncü maddesine ve Türk Ceza Kanununun 118 inci maddesine muhalefetten yasal işlem yapılması için ilgili Cumhuriyet Savcılığına gerekli bildirimin yapılmasını, bu işlem yapılırken, Türkiye Sağlık-İş Sendikası tarafından Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunduğu hususunun da ilgili Cumhuriyet Savcılığına yapılacak bildirimde belirtilmesi gerektiği istenilmiş olup rapor ve ekleri gereği için Elazığ Bölge Müdürlüğüne gönderilmiştir.

